

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „BUSTURAS“

2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2020 04 06

Šiauliai

1. Informacija apie savivaldybės valdomą įmonę, vadovą (-ę), pagrindinius finansinius ir veiklos rodiklius:

1.1. Trumpa informacija apie savivaldybės valdomą įmonę.

Uždaroji akcinė bendrovė „BUSTURAS“ (toliau – Bendrovė) įregistruota 1990 m. gruodžio 18 d., rejestro Nr. 110171. Įmonės kodas 144127993; PVM mokėtojo kodas LT441279917. Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Bendrovė ataskaitiniais metais filialų neturėjo. Bendrovė dukterinių įmonių neturi. Įmonės įstatuose įregistruotos šios ekonominės veiklos rūšys:

- keleivių vežimas miesto arba priemiestiniu sausumos transportas (EVRK kodas 49.31);
- kitas, niekur kitur nepriskirtas keleivinis sausumos transportas (EVRK kodas 49.39);
- kita pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veikla (EVRK kodas 53.20);
- kelionių agentūrų veikla (EVRK kodas 79.11). *Šiuo metu ši veikla nevykdoma;*
- ekskursijų organizatorių veikla (EVRK kodas 79.12) *Šiuo metu ši veikla nevykdoma.*

Bendrovė gali užsiimti bet kokia kita veikla, kuri neprieštarauja Lietuvos Respublikos teisės aktams, nors ir neįregistruota bendrovės įstatuose.

1.2. Savivaldybės valdomos įmonės vadovas: Vaidas Seirackas, dirba nuo 2016 09 01 d.

1.3. Pagrindiniai savivaldybės valdomos įmonės finansiniai rodikliai:

Eil. Nr.	Finansiniai rodikliai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	Trumpas komentaras (pagal poreikį)
1.	Pardavimo pajamos, tenkančios vienam darbuotojui, Eur (Pardavimo pajamos / vidutinis sąlyginis metinis darbuotojų skaičius, žm.)	23.613	25.052	25.025	
1.1.	Pardavimo pajamos, Eur	9.161.827	9.093.872	8.894.071	
1.2.	Vidutinis sąlyginis metinis darbuotojų skaičius, žm.	388	363	359	
2.	Pelningumo rodikliai				
2.1.	Grynasis pelnas (nuostoliai), Eur	244.590	276.351	390.273	
2.2.	Bendrasis pelningumas, proc. (Bendrasis pelnas / pardavimų pajamos) * 100%	31,0	33,19	34,76	
2.3.	Grynasis pelningumas, proc. (Grynasis pelnas / pardavimų pajamos) * 100%	2,67	3,04	4,34	
2.4.	EBITDA, Eur (Grynasis pelnas + palūkanų sąnaudos + pelno mokestis + nusidėvėjimas + amortizacija)	1.291.784	1.009.466	1.373.377	
2.5.	Turto grąža (ROA), proc. (Grynasis pelnas / turtas) * 100%	3,96	4,00	4,40	
2.6.	Nuosavo kapitalo grąža (ROE), proc. (Grynasis pelnas / nuosavas kapitalas) * 100%	8,89	9,17	11,46	
3.	Mokumo rodikliai				
3.1.	Bendrasis skolos rodiklis, koef. (Isipareigojimai / turtas)	0,28	0,36	0,24	
3.2.	Bendrasis likvidumo koeficientas, koef. (Trump. turtas / trump. įsipareigojimai)	2,01	1,40	1,35	

3.3.	Apyvartinis kapitalas, Eur (Trumpalaikis turtas – trumpalaikiai įsipareigojimai)	1 203 516	672 342	476.856	
3.4.	Pirkėjų įsiskolinimo apyvartumas (dienomis) (Pirkėjų įsisk. * 365 / pardavimo pajamos)	9	10	10	
3.5.	Skolų tiekėjams apyvartumas (dienomis) (Skolos tiekėjams * 365 / pardavimo savikaina)	27	40	28	
4.	Efektyvus sąnaudų valdymas				
4.1	Pardavimo savikaina, pardavimo, bendrosios ir administracinė sąnaudos, Eur	2.589.213	2.725.440	2.686.961	
4.2	Bendras pardavimo savikainos, pardavimo sąnaudų, bendrųjų ir administracinių sąnaudų lygis, proc. (Pardavimo savikaina, pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos / pardavimų pajamos)* 100%	97,21	96,78	96,78	
5.	Papildomų finansavimo šaltinių pritraukimas ir panaudojimas (išskyrus Savivaldybės skirtas lėšas)	256.700	252.223	253.389	Pritraukimas*

*UAB „Investicijų ir verslo garantijos“(4439) **Panaudojimas:** Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas (248950)

1.4. Pagrindiniai savivaldybės valdomos įmonės veiklos (nefinansiniai) rodikliai (rezultatai):

Veiklos (operacijų) rodikliai:

1.4.1 lentelė

UAB „Busturas“ autobusų rida (km.) 2017-2019 m.

UAB „Busturas“ maršrutų rida (km.)	Bendra rida	Miesto pervežimai	Priemiesčio maršrutai	Tolimojo susisiekimo maršrutai	Užsakomieji reisai
2017 m.	8 497 533	5 269 413	312 919	2 780 917	134 285
2018 m.	7 710 738	5 185 930		2 320 542	204 266
2019 m.	7 394 482	5 312 023		1 799 234	283 225

Per 2019 m. įmonės autobusai maršrutuose ir užsakomuosiuose reisuose nuvažiavo 7394482 km., o tai 4,10 % mažiau lyginant su 2018 m. Ridos mažėjimas tiesiogiai koreliuoja su tolimojo susisiekimo nuostolingų maršrutų uždarymu 2019 m. (tolimojo susisiekimo rida sumažėjo daugiau nei 22 %).

Lyginant 2019 m. su 2018 m. miesto maršrutų rida išaugo 2,43 proc. arba 126 093 km., ir 2019 m. sudarė 5 312 023 km. (ridos pokytį lėmė: 1-o maršruto reisų skaičiaus padidėjimas dėl Aviacijos gatvėje esančių įmonių poreikių; 4 maršruto reisų skaičiaus padidėjimas siekiant išlaikyti aptarnavimo intervalo cikliškumą; pridėtas papildomas 4A maršruto reisas iš Medelyno žiedo ir iš „Šiaulių malūno“ st. Sukurta nauja P8 maršruto dalis - P8A, kuria atskirais reisais privežamasis autobusas kursuoja iki Vinkšnėnų kaimo; nenutrauktas 17 maršruto žiemos sezonu nuo 9 val. iki 16 val. Šis sprendimas lėmė 40 proc. padidėjusį keleivių srautą 17 maršrute, bei daugiau nei 4 tūkst. km padidėjusią ridą; nenutraukti 25-o maršruto reisai sekmadieniais ir šventinėmis dienomis žiemos sezonu; nekoreguotas 10 maršruto aptarnavimo dažnis, nemažinamas reisų skaičius, siekiant pagerinti pietinio rajono susisiekimą su Rėkyvos mikrorajonu, dėl to 10 maršruto autobusai nuvažiavo 2370 km. daugiau nei 2018 m.; renginys „Sakalo sparnai“ per kurį papildomai miesto keleivius aptarnavo 22 miesto autobusai. Renginio metu autobusai nuvažiavo daugiau nei 5 tūkst. km.; lapkričio 1 d. padidintas kapines aptarnavusių autobusų skaičius ir kt.).

Vertinant bendrus (visų pervežimo rūšių) keleivius/žymėjimus per 2019 m. sumažėjo 1,15 %, arba 148 539 keleiviais, ir 2019 m. sudarė 12 794 487. Mažėjimą didžiaja dalimi įtakojo sumažėję keleivių srautai iš tolimojo susisiekimo veiklos, kadangi per 2019 m. buvo uždaryta 12 nuostolingų reisų. Bendras kelionių skaičius per 2019 m. sudarė 12 446 537, t. y., 0,46 proc. arba 57 859 kelionėmis mažiau lyginant su 2018 m.

Klientų aptarnavimo rodikliai:

Komunikacijos su interesantais raštu ir telefonu kokybės gerinimas:

- Atsakymų į užklausas interesantams pateikimo vidutinis laikas (darbo dienomis) per 2019 m. sumažėjo nuo 2 iki 1 d. d.;
- Atsakymų į skundus interesantams pateikimo vidutinis laikas (darbo dienomis) per 2019 m. sumažėjo nuo 3 iki 2 d. d.

Pagerėjo bendrovės vairuotojų-konduktorių punktualumas miesto maršrutuose. Taikoma daugiau kontrolė priemonių. Per 2019 metus sumažintas skubėjimų kiekis, tenkantis vienam vairuotojui 56 proc. nuo 144,94 iki 63 kartų.

Rinkodaros rezultatų rodikliai:

Per 2019 m. UAB „Busturas“ sukurtų paskyrų internete lankomumo/informacijos pasidalinimų statistika:

- „Facebook“ puslapyje sukurtos paskyros peržiūra padidėjo 60,8 %, ir 2019 m. sudarė 10 989 peržiūrų;
- „Facebook“ puslapyje pasidalinimų skaičius (kai bendrovės paskelbta informacija dalinasi kiti asmenys, savo paskyroje) padidėjo nuo 664 iki 1602 pasidalinimų;
- „Instagram“ sukurta paskyra, kuri per 2019 m. subūrė 195 sekėjų ratą, ir 622 – sekamų paskyrų.

Bendrovės ir viešojo autobusų transporto įvaizdžio gerinimas 2019 m. per:

- Paskelbta 15 straipsnių, kuriuose teigiamai atsiliepiama apie bendrovę, viešąjį transportą, e. bilietą, kontrolę, kitus bendrovės procesus, paslaugas;
- Skirtingų informacinių skelbimų, didinančių keleivių informuotumą ir sąmoningumą- 23 vnt.;
- Autobusų stoties elektroninių tvarkaraščių laukimo salėje įrengimas – 4 vnt.

Darbuotojų veiklos vertinimo rodikliai:

Darbuotojų kaitos koeficientas atspindi natūralią darbuotojų kaitą ir lyginant su praėjusiais metais 2019 m. kito nežymiai ir sudarė 0,32 (priimtų darbuotojų – 0,15, pasibaigusių darbo sutarčių (atleistų) – 0,17). **90,1** proc. visų atleidimų sudarė savanoriška kaita.

1.4.2 lentelė

Darbuotojų produktyvumas ir vidutinis metinis darbuotojo darbo užmokesčio fondas

	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Produktyvumas (eur.): pardavimo pajamos, tenkančios 1 darbuotojui	23 613	25 052	25 025
Darbo užmokesčio fondas (eurais)	4 672 386	4 975 589	5 030 169
Vidutinis metinis 1 darbuotojo darbo užmokesčio fondas	12 042	13 707	14 012

Specialistų ir tarnautojų **kvalifikacijos kėlimui** 2019 m. mokymams buvo skirta 5338,69 eur. (1 darbuotojui tenkančių lėšų dalis – 60,66 eur.). Tiesiogiai keleivius aptarnaujančių darbuotojų (vairuotojų-konduktorių, keleivių kontrolės grupės narių, kasininkų ir siuntų operatorių) kvalifikacijos kėlimui (iš viso pasitelkus finansavimą iš ES struktūrinių fondų (INVEGA programa „Kompetencijų vaučeris“) apmokyti 57 darbuotojai, mokymo dienų skaičius 1 darbuotojui – 2 dienos (iš viso išleista 1350 eurų, vienam darbuotojui tenkančios lėšos – 23,68 eur (įvertinus gautą 70 % kompensaciją pagal INVEGA programą „Kompetencijų vaučeris“; gavus finansavimą sutaupyta 3150,00 eur). Vidiniuose mokymuose *BUSakademijoje* apmokyti 85 darbuotojai. Iš viso 2019 m. kėlė kvalifikaciją darbuotojai sudarė 34 proc. visų bendrovės darbuotojų.

Vidutinė darbuotojo darbo organizacijoje trukmė – 14,86 m.

Aplinkos tausojimo, socialinės atsakomybės rodikliai:

Dėl įmonės vykdomos perėjimo prie mažiau taršių autobusų mieste politikos gautas ekonominis efektas aplinkos teršimo iš mobilių taršos šaltinių srityje. 490,5 tonų padidėjęs suslėgtų gamtinių dujų sunaudojimas ir 425,2 tonų sumažėjęs dyzelinio kuro sunaudojimas (lyginant su 2018 metais), aplinkos teršimo mokesčines sąnaudas sumažino nuo 5,7 tūkst. Eurų iki 3,4 tūkst. Eurų, t. y. 40 proc.

2. Lūkesčių rašte nustatytų ir pagal įmonės veiklos strategijos planą įgyvendinamų rodiklių vertinimas už praėjusius kalendorinius metus.

Raštas 2019 m. kovo 22 d. Nr. A-418, „dėl Šiaulių miesto savivaldybės lūkesčių susijusių su UAB „Busturas“ 2019 – 2021 m. veikla“.

TVARIOS BENDROVĖS VEIKLOS IR ILGALAIKIŲ AKCININKŲ INTERESU UŽTIKRINIMAS:

1. Pagrindinis siekis Bendrovės 2019-2021 m. strateginiame veiklos plane – tapti modernia, konkurencinga ir patikima Bendrove, teikiančia kokybiškas ir saugias keleivių pervežimo autobusais paslaugas:

Vidutinis autobusų amžius 2019 m. pabaigoje 10,8 (siekiama 11 m.).

Sumažėjusi nukrypimų nuo eismo tvarkaraščių dalis (0,64 proc.). Siekiama 1 proc.

Vidutinis važiuojančių (realių) keleivių skaičius per darbo dieną (miesto maršrutuose) 17 231 (siekiama 17 400).

2. Vienas pagrindinių Bendrovės veiklos prioritetų turėtų būti transporto priemonių parko atnaujinimas naujesniais ir (ar) ekonomiškais autobusais bei techniškai tvarkingų transporto priemonių palaikymas. Prioritetinis dėmesys turėtų būti skiriamas perėjimui prie alternatyvių kuro rūšių, kurios sudarytų sąlygas kuro sunaudojimo sumažinimui. Strateginio plano 1 tikslo 1.1. užd. Yra skirtas autobusų parko atnaujinimui, planuotos reikšmės pasiektos.

3. Bendrovė nuolat efektyvina Bendrovės valdymą per procesų tobulinimą bei jų optimizavimą, pasitelkiant į inovatyvių technologijų diegimą. Pvz., pasiekta 5,51 proc. kuro sąnaudų sumažinimas (litrais; m3)/100 km. vietoj planuoto 2 proc. taip pat tolimojo susiekimo maršrutų pelningumo lygis vietoj -0,51 pasiektas 1,8.

4. Bendrovė turi optimaliai išnaudoti Bendrovės infrastruktūrą ir siekti padidinti papildomų įplaukų už netiesioginę Bendrovės veiklą. Pasiektas kitų netiesioginės veiklos pardavimų dalies padidėjimas nuo bendrų pajamų kaip ir planuotas – 6 proc.

5. Siekiama, kad grynojo pelno marža 2019-2021 metų laikotarpiu neturėtų būti mažesnė nei 2 proc., nuosavo kapitalo grąža (ROE) turėtų siekti ne mažiau 5 proc. 2019 m. įmonės ROE rodiklis 11.5 proc., grynojo pelno marža 4.3 proc.

PRIDĖTINĖS VERTĖS KŪRIMAS:

1. Bendrovei privaloma investuoti į Bendrovės viešojo transporto įvaizdžio gerinimą bei didinti realių ir potencialių keleivių informuotumą per šiuolaikines komunikacijos priemones. Bendrovės išorinis ir vidinis įvaizdis turi būti formuojamas tokiomis vertybėmis kaip patrauklaus darbdavio reputacija, darbuotojų įtraukimas į Bendrovės gyvenimą, žmogiškųjų išteklių veiklų susiejimas su Bendrovės vertybėmis ir įvaizdžiu.

13 bendrovės darbuotojų įtraukta į strateginio veiklos plano rengimo grupę, todėl rengimas yra dalyvaujantis, įtraukiantis.

Surengta 9 renginiai, juose dalyvauta ar aplankyta bene dvigubai daugiau nei planuota (4 vnt.).

Nupirktas 255 vnt. uniformos kaip įvaizdžio dalies ir pagarbos keleiviams ženklas.

Bendrovės darbuotojų jėgomis parašyta ir išpublikuota vietoj 6 planuotų 15 straipsnių apie bendrovės vykdomus projektus, planus ir pan., kuriuose teigiamai atsiliepiama apie Bendrovę.

2. Bendrovės ypatingas dėmesys turi būti skiriamas aukštai keleivių ir klientų aptarnavimo kokybei ir aptarnavimo patikimumui. Bendrovė turi užtikrinti pakankamą keleivių aptarnavimo lygį (kultūrą, saugumą, patikimumą, prieinamumą) šiuolaikinių technologijų ir metodų pagalba.

2019 m. didelis dėmesys skirtas keleivių aptarnavimo kokybei pas platintojus gerinti:

Apmokyti 86 platintojų įmonių darbuotojai dirbti su e.bilietais;

Aprūpinta informacinėmis-reklaminėmis priemonėmis išorinių platintojų „taškai“ - išdalinta 120 komplektų;

Surašyta 16 informacinių raštų išoriniams platintojams (dėl sutarties sąlygų neatitikimo siekiant sumažinti ilgiau nei 40 s trunkančių transakcijų kiekį bei kitus neatitikimus).

Parengtas Keleivių ir ekipažų kontrolierių darbo su klientais standartas.

Suorganizuoti 7 Keleivių kontrolės darbuotojų mokymai dėl kokybiško ir greito keleivių aptarnavimo.

Parengta eismo saugumo (priežastinių ryšių) rodiklių vertinimo metodika.

Nuostolių dėl eismo įvykių, kurių kaltininkai yra bendrovės darbuotojai, sumažinimas (5 proc.).

Sumontuotos 6 kameros Keleivių kontrolės mikroautobusuose.

Pravestos 6 praktinės pratybos vairuotojams-konduktoriams dėl perspėjamųjų mygtukų, esančių miesto autobusų išorėje ir viduje, spec. poreikių keleiviams įveiklinimo.

3. Bendrovei svarbu prisidėti prie visuomeninių gėrybių ir visuomeninio intereso įvairioms suinteresuotoms šalims, su kuriomis yra susijusi. Bendrovė turėtų didinti socialinę atsakomybę, integruojant ją į valdymo ir veiklos strategiją, lygiagrečiai užtikrindama naudą finansinėje, socialinėje ir aplinkos apsaugos srityje bei didinama Bendrovės konkurencingumą.

Be techninių priemonių rodiklių kibernetiniam ir duomenų saugumui užtikrinti įmonėje vykdomas darbo vietų kompiuterių profilaktinis patikrinimas. 2018 m. šis rodiklis siekė vos 49,28 proc. viso kompiuterių kiekio, o 2019 m. buvo pasiektas 84,13 proc. rodiklis.

Nematerialinių skatinimo priemonių taikymas: 1 darbuotojui (ne vairuotojui), tenkančių sąnaudų, skirtų gerinti darbo sąlygas ir aplinką, dalis Eurais sudarė 149 (planuota buvo 79 Eur).;

Nematerialinių skatinimo priemonių taikymas: kvalifikaciją pakėlusių darbuotojų skaičius (iš specialistų ir vadovų grandies) – 69 vnt.

4. Siekiant didesnio skaidrumo ir gerosios praktikos įgyvendinimo. Bendrovė savo veikloje turi taikyti aukščiausius skaidrumo standartus ir depolituotos veiklos principus, vadovaujantis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijomis ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“, reikalavimais.

29 vnt. Bendrovėje IT sistemų, įrangos ir jų sudėtinių dalių naujinimas atitinkančias kibernetinio saugumo poreikius.

Taip pat gautos rekomendacijos dėl išorinio IT sistemų kibernetinio saugumo ir atitikties.

Darbuotojų informuotumo didinimo klausimu, integruojant antikorupcinio švietimo temas į mokymus, seminarus, susirinkimus, veiklų skaičius fiksuoti 2 atvejai iš 2 planuotų.

3. Savivaldybės valdomos įmonės investicijos ir plėtra per praėjusius finansinius metus, didžiausi vykdomi ar planuojami investicijų projektai, jų atitiktis ilgalaikiams įmonės plėtros ir investicijų planams.

Per 2019 m. atlikti darbai, projektai, kurie turėjo didžiausią reikšmę investiciniu požiūriu:

- įsigyti 12 vnt. naujų miesto tipo autobusų MAN Lion's City. Autobusai įsigyti pagal iš Europos Sąjungos lėšų, pagal priemonę „miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Šiaulių mieste“. Bendra projekto vertė 2 716 992 Eur., iš kurių įmonės indėlis buvo 15 % - 407 549 Eur.;
- įsigyti 6 vnt. nauji mažos talpos žemagrindžiai miesto tipo autobusai Karsan Jest+. Bendra projekto vertė 323 700 Eur.;
- įsigyti 15 vnt. (Mercedes Benz 0530) nenaujų (2008-2009 m. gamybos) miesto tipo dujomis varomų autobusų. Projekto vertė 436850 Eur..

Siekiant gerinti bendrovės darbuotojų darbo sąlygas ir aplinką per 2019 m. atlikta eilė renovacijos ir remonto darbų, pagrindiniai tai:

- transporto priemonių remonto dirbtuvių remonto darbai: Vienam transporto priemonių remonto poskyrio darbuotojui teko 162 kv. m. remontuoto ploto: 69334,53 Eur be PVM;
- techninio skyriaus transporto priemonių remonto poskyrio meistrų kabineto remontas; vienam transporto priemonių remonto poskyrio meistrui teko 9 kv. m. suremontuotos darbo vietos ploto: 12719,00 Eur be PVM;

4. Sėkmingiausi savivaldybės valdomos įmonės vadovo (-ės) ataskaitinio laikotarpio sprendimai, veiklos priemonės, iniciatyvos, užtikrinančios sėkmingą savivaldybės valdomos įmonės veiklą ir konkurencingus veiklos rezultatus.

- Kuro kontrolės sistemos diegimas. Sunaudojimo normų suvaldymas.
- Inicijavimas Remonto darbininkų naujos apmokėjimo sistemos.
- Sistemingas ir nuoseklus autobusų atnaujinimo (jauninimo) politikos palaikymas.

5. Kita svarbi informacija apie savivaldybės valdomos įmonės veiklą. *Svarbūs įvykiai, įvykę įmonėje per praėjusius finansinius metus, ar kita svarbi informacija.*

Patvirtinta nauja įmonės valdymo struktūra.